

egyptologie.nl Kennis over het Oude Egypte

Egyptologische nieuwsbrief, donderdag 16 mei 2013 [Tweet](#)

Hieronder treft u een overzicht aan van verschillende activiteiten op het vlak van de Egyptologie.

U kunt het Egyptologisch nieuws en de bezigheden van Huub Pragt volgen op Twitter via

Egyptekennis en ***Egypteopschool***.

Voor meer informatie over het gebruik van Twitter klikt u hier op: ***Handleiding Twitter***.

Voeg deze pagina toe aan uw favorieten door de combinatie van de Ctrl-toets en D. Klik vervolgens op toevoegen.

Wanneer u deze website leuk vindt, kunt u op de ***homepage*** klikken op de +1 knop van Google.

Archeologisch nieuws uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder: ***Archief***.

Interviews uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder: ***Interviews***.

Bewegende beelden uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder:

Filmbeelden.

Deze pagina is aangepast op 17-05-2013.

Deze nieuwsbrief is tot stand gekomen met bijdragen van Yvonne Buskens en Mariëlle van Kampen.

In deze nieuwsbrief:

- Kemet.nl***
- Archeologisch nieuws***
- Interviews***
- Tentoonstellingen***
- Bijeenkomsten***
- Lezingen***
- Cursussen***
- Rondleidingen***
- Reizen***

Kemet.nl

De website Kemet.nl verschaft informatie over interessante onderwerpen binnen de egyptologie. Via de thema's 'Goden, Tempels, Farao's, Graven, Samenleving en Kunst' komt u meer te weten over de Egyptische beschaving. Sinds de vorige nieuwsbrief van 5 april 2013 zijn er zeven nieuwe artikelen verschenen:

- ***De godin Taweret***
- ***Schrijvers in het Oude Egypte***
- ***Kunstenars***
- ***Koningin Teje***
- ***Reservehoofden***
- ***Koningin Nefertiti***
- ***Koningin Anchesenpaäton / Anchesenamun***

Wilt u op de hoogte blijven van de verschijning van nieuwe artikelen? Meldt u zich dan aan voor ***kemet nieuws***.

Kemet heeft ook een facebookpagina:

facebook.com/KemetNL. Klik daar op 'Like' of 'Vind ik leuk' om op de hoogte te blijven van het laatste nieuws en interessante weetjes.

Archeologisch Nieuws

Haven van Choefoe

Een Frans-Egyptisch opgravingsmisse onder leiding van Gregory Marouard en Pierre Tallet heeft aan de Rode Zeekust de oudste commerciële haven ter wereld ontdekt. De haven bestaat uit een stenen pier van 280 meter en dateert uit de tijd van koning Choefoe uit de 4de dynastie. Bij laagtij worden de restanten van deze

Website Kemet.nl

Papyrus uit de haven van Choefoe

Mummiekist uit de 17de dynastie

Romeins werkkerrein

hier goed zichtbaar. De haven is gelegen bij de monding van de Wadi el-Jarf, 180 km ten zuiden van Suez. Een verzameling van meer dan honderd stenen scheepsankers is er aangetroffen. Sommige ankers dragen de namen van de schepen waar ze bij hoorden. Ook zijn de restanten van diverse dokken van de haven ontdekt. De belangrijkste vondst is echter een verzameling van veertig papyrusfragmenten. Op een van de fragmenten wordt het 29ste regeringsjaar van koning Choefoe genoemd. De papyri geven ook belangrijke informatie over de dagelijkse gang van zaken in de zeehaven ten tijde van het Oude Rijk. Zo zijn er maandrapporten gevonden waar de aantallen arbeiders, die in de haven werkzaam waren, staan vermeld. Er zijn ook restanten van de behuizing voor deze arbeiders teruggevonden. Dit toont aan dat de haven over een langere periode in gebruik moet zijn geweest. In de omgeving van de haven is ook een dertigtal grotten gevonden die waren vergrendeld met stenen blokken waar de naam van Choefoe op stond. In deze grotten zijn aardewerk potten, scheepstouwen en stenen werktuigen voor het bewerken van hout gevonden.

Lees het artikel over de nieuw vondst: ***Boats of Khufu.***

Een artikel met meer foto's: ***World's oldest port.***

Vier graven uit de 17de dynastie

Het Egyptisch-Spaanse Djehuty Project onder leiding van José Manuel Galán heeft in Loeksor vier graven uit de 17de dynastie gevonden van individuen die tot de elite behoorden. Eén van de grafeigenaren is Intefmose, mogelijk de zoon van koning Sobekemsaf. Hij draagt namelijk de titel 'koningszoon'. Via zijn tombe loopt een doorgang naar de tombe van een hoge ambtenaar genaamd Ahhotep. In dit graf zijn sjabties gevonden en een mummiekist van een jongen. Daarnaast zijn daar ook nog sjabties en mummieën van een andere jongen gevonden, namelijk prins Ahmose-Sapair. Deze laatste vondst is bijzonder. Het grafroverspapyrus Papyrus Abbott uit de 20ste dynastie maakt duidelijk dat het graf van Ahmose-Sapair bij een inspectie nog intact was. De mummie van de prins werd in 1881 aangetroffen in de cachette deir el-Bahri 320.

Lees het hele artikel: ***Discovery Egyptian elite.***

Romeins werkkerrein bij Suez-kanaal

Een Egyptische opgravingsmissie heeft, min of meer bij toeval, een compleet werkkerrein ontdekt uit de Grieks-Romeinse Tijd. Er zijn diverse werkplaatsen gevonden voor het maken van beelden van klei en brons. Daarnaast zijn er ook aardewerk potten en stenen vaatwerk gevonden. De site bestaat uit een verzameling administratieve gebouwen, opslagplaatsen en woonwijken voor arbeiders. Ook zijn geïmporteerde wijnamforen uit Italië

3D kaart van Herakleion

teruggevonden.

Lees het hele artikel: [Roman industrial aera uncovered.](#)

De verzonken stad Herakleion

Twaalf jaar geleden was de Franse onderwaterarcheoloog Frank Goddio langs de Middellandse Zee kust van Egypte ter hoogte van Aboekir op zoek naar gezonken Franse oorlogsschepen. In plaats daarvan vond hij een complete verzonken stad. Na vele jaren van onderzoek zijn wetenschappers er nu in geslaagd om een 3D-kaart te maken van hoe de stad eruit gezien zou kunnen hebben.

Onder water zijn honderden beelden van Egyptische goden gevonden. Een aantal daarvan is naar de oppervlakte gehaald.

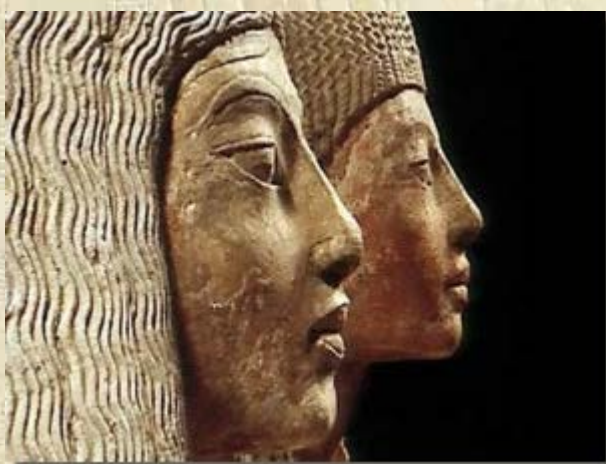
Er is lang gedacht dat Herakleion een mythe was, maar dat blijkt dus niet waar. Het is de stad waar Cleopatra tot koningin van Egypte werd gekroond. De stad bevond zich op meerdere eilandjes en werd doorkruist door grachten en kanalen. Vanwege de instabiele ondergrond en het stijgende water van de Middellandse Zee is de stad naar beneden gezakt. Inmiddels ligt de stad zo'n 46 meter onder het wateroppervlak.

Lees het hele artikel: [Heracleion 3D map.](#)

De kindermummie van Tanwa

Fragment van de Amarnaschildering in het Ashmolean Museum

Hoe de piramidebouwers werden gevoed

De arbeiders die de beroemde piramides van Gizeh bouwden, hadden een waar netwerk van bevoorrading tot hun beschikking. De restanten hiervan zijn teruggevonden in een gebied ongeveer 400 meter ten zuiden van de Sfinx. Hier was een dorp gepland waar de arbeiders woonden die de piramide van Menkaouera bouwden. Daar vlakbij is een begraafplaats van de arbeiders gevonden. Menselijke resten wijzen erop dat de arbeiders goed werden gevoed en medische zorg kregen. Waarschijnlijk leefden ze hier veel beter dan in hun geboortedorpen. Om al deze arbeiders te voeden was er zo'n 1800 kg vlees per dag nodig. Dat was afkomstig van runderen, schapen en geiten. Dit betekent dat er kuddes nodig waren van zo'n 22.000 runderen en 55.000 schapen en geiten. Om deze kuddes van voedsel te voorzien was zo'n 1200 km² land nodig en daarnaast 3650 herders.

Lees het hele artikel: [How Pyramid builders got fed](#)

Saqqara-dag 2013

Kort nieuws (Engelstalig)

- Hoe Kerma een catastrofale droogte overleefde: [info.](#)
- The Tell Basta Project: [info.](#)
- Ontdekking van een Nubische tempel: [info.](#)
- Site Management plan voor de Memnonkolossen en de tempel van Amenhotep III: [info.](#)
- Egyptische mummies onthullen genetische geheimen: [info.](#)
- Even voorstellen: de kindermummie Tanwa: [info.](#)
- Een valse mummie van een kat: [info.](#)

Nacht van de Viool

Mummiekisten van de Amon-priesters

- Blog update over opgravingen in Amarna: [info](#).
- Beschrijving van de zogenoemde 'Kathedraal van Sai': [info](#).
- Manchester Museum ontdekt per toeval een Amarna voorwerp: [info](#).
- Leerfragmenten laten zien hoe strijdagens werden gebouwd: [info](#).
- Skelet van een Egyptisch-Nubisch soldaat ontdekt: [info](#).

Schriftelijke Interviews (Engelstalig)

- New British Museum Future Curator, Anna Garnett, describes her experiences on Manchester Museum's blog: [info](#).
- Interview with Betsy Bryan about her research into ritual public drunkenness and sex in ancient Egypt: [info](#).
- Barbara O'Neill's interview with Dr Maria Nilsson (Gebel Silsila Epigraphic Survey Project): [info](#). Lees ook over het Survey Project: [info](#).

Tentoonstellingen

In het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden is vanaf **20 april tot en met 15 september 2013** de tentoonstelling **'Mummiekisten van de Amon-priesters'** te zien.

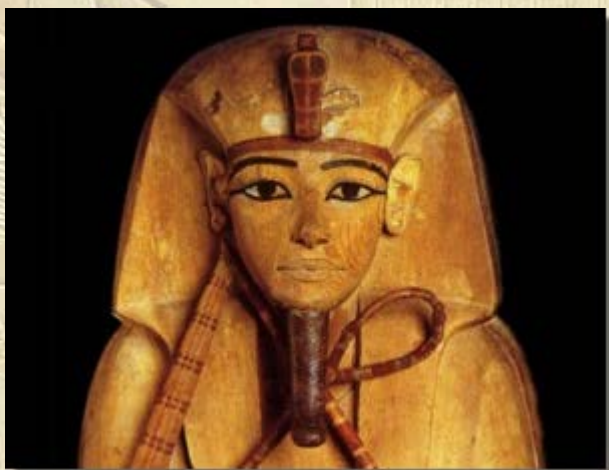
De drieduizend jaar oude mummiekisten van de Amon-priesters uit Thebe staan centraal in deze tentoonstelling. U maakt kennis met deze dienaren van de god Amon. U ontdekt hoe hun leven eruit zag en welke belangrijke rituelen plaatsvonden rond hun dood en begrafenis. Bijzondere aandacht is er voor de actuele restauratie van de kisten, een samenwerking met de Vaticaanse Musea en het Louvre. Elke week kunt u de restauratoren aan het werk zien in het museum: [info](#).

In het Allard Pierson Museum in Amsterdam is vanaf **12 juli 2013 tot en met 5 januari 2014** de tentoonstelling **'Eeuwig Egypte Experience'** te zien.

Het hart van de experience is een grote multimedia show, het Culturama, met negen metershoge schermen met een blikveld van 180 graden. In slechts 20 minuten gaat u onder leiding van een gids langs de hoogtepunten van het Oude Egypte - van prehistorie, farao's en de grote piramides, tot de vroegchristelijke Koptische

Rituelen rond de dood

Verborgene Thebaanse Tombes

tijd. Deze spannende show wordt gecombineerd met de actualiteit van Nederlands en Vlaams archeologisch onderzoek in Egypte: [info](#).

In de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel is vanaf **13 september 2013 tot en met 19 januari 2014** de tentoonstelling **'Schrijvers van contouren: Tekenkunst in het Oude Egypte'** te zien. In het Oude Egypte werden tekenaars en schilders 'schrijvers van de contouren' genoemd. De Egyptische tekenkunst werd immers in de eerste plaats bepaald door lijnen die vormen en vlakken omgeven en zo omtrekken schetsen waarbinnen kleuren in al hun schakeringen tot schittering kunnen komen. De tentoonstelling bespreekt de conventies, de technieken, de functies en de toepassingen en brengt de bezoeker in direct contact met de Egyptische kunstenaars, zowel aan de hand van de meest vrije en spontane creaties als van strenge officiële kunstwerken: [info](#).

Bijeenkomsten, symposia en congressen

Museumnacht Leiden 2013

Zeven Leidse musea plus de Sterrenwacht en de Pieterskerk openen op **zaterdag 25 mei 2013** van 20.00 tot 01.00 uur hun deuren voor de vijfde editie van Museumnacht Leiden. Alle vaste collecties zijn te bezichtigen en elk museum heeft een aanvullend, gevarieerd Museumnachtprogramma, met dans, workshops, live-optredens van bands en DJ's, kleinkunst, alternatieve rondleidingen, film, hapjes en drankjes. Lees hier meer informatie en bekijk het programma: [Leidse Museumnacht](#).

Saqqara-dag 2013

Summer School: Egyptologie in Italië

Op **zaterdag 1 juni 2013** vindt voor de elfde keer de jaarlijkse Saqqara-dag plaats in Leiden. U kunt zich binnenkort voor deze dag aanmelden door een aanmeldingsformulier in te vullen op de website.

Lees hier alvast over de resultaten van het opgravingsseizoen: **Saqqara-dag 2013**.

Nacht van de Viool

Aansluitend op de Saqqara-dag in Leiden organiseert het Rijksmuseum van Oudheden op **zaterdag 1 juni 2013** een nacht in het teken van alle mogelijke vormen van vioelmuziek. Te midden van de rijkscollectie archeologie, met kunstschaten uit de mediterrane wereld en de vroegste geschiedenis van ons land weerklinken de mooiste muziekstukken. Artistiek leider Joan Berkhemer, zelf violist, dirigent en componist, stelde het programma van deze 'Nacht van de Viool' samen en zocht daarbij de uitersten van de mogelijkheden op. 'Leading lady' van deze avond is Emmy Verhey, het elfkoppige ensemble Mokum Strings met Nederlandse topviolisten treedt in verschillende samenstellingen op, jazz violist Tim Kliphuis swingt tussen de Griekse amfora's en er is klezmer bij de keizerbeelden door Karel Boeschoten en band. Drie jonge violisten van rond de vijftien jaar presenteren zich als de talenten van de toekomst.

U krijgt als bezoekers van de website egyptologie.nl een korting op de entreekaarten aangeboden.

U bestelt een entreekaart via deze website voor € 25,- in plaats van € 30,-.

Bestel hier uw entreekaarten voor de: **Nacht van de Viool**.

Seminar Restaureren van Mummiekisten

Op **dinsdag 4 juni 2013** organiseert het Rijksmuseum van Oudheden in samenwerking

met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een seminar over het restaureren van Egyptische mummiekisten.

Aanvang: 12.30 uur.

Kosten: €7,50 (excl. toegang tot het museum).

Locatie: Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg 28 Leiden.

Aanmelden: Via de [Seminar restaureren](#).

Vatican Coffin Conference

Van **19 tot en met 22 juni 2013** organiseert de Vaticaanse Musea in Vaticaanstad een internationale conferentie over de mummiekisten uit de cachetteruimte Bab el-Gasoes, met als titel '**First Vatican Coffin Conference**'. Deze conferentie komt tot stand in samenwerking met het Rijksmuseum van Oudheden en Musée du Louvre.

Lezingen

Op **donderdag 30 mei 2013** verzorgen vier conservatoren van het Rijksmuseum van Oudheden een lezingenmiddag over Rituelen rond de dood. In alle culturen van de prehistorie tot aan de vroege Middeleeuwen, en van de klassieke oudheid tot in Egypte en het Nabije Oosten waren deze rituelen alom aanwezig.

Aanvang: 14.00 uur.

Kosten: €7,50 (excl. toegang tot het museum).

Locatie: Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg 28 Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **dinsdag 11 juni 2013** geeft Christian Greco een lezing met als titel 'De mummiekisten van de Amon-priesters'. De lezing is in het kader van de gelijknamige tentoonstelling.

Aanvang: 19.30 uur.

Kosten: €5,- RoMeO leden gratis (excl. toegang tot het museum).

Locatie: Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg 28 Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **woensdag 12 juni 2013** geeft Dirk Huyge een lezing met als titel 'De vele gezichten van rotskunst. Inleiding tot de Oudegyptische petrogliefen'.

Aanvang: 19.30 uur.

Kosten: €10 voor niet-donateurs, €5,- voor donateurs van Huis van Horus, studenten gratis.

Locatie: Universiteit Leiden - Lipsiusgebouw, Cleveringaplaats 1, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **woensdag 3 juli 2013** geeft Jan Koek een lezing met als titel 'Het dodenboek van (Moet)Nodjemet'. Het boek betreffende het uitgaan bij dag, ook wel dodenboek genoemd, behoort tot de oudste, geïllustreerde handschriften ter wereld. Het bevat spreuken om de overledene te beschermen en te helpen op zijn reis naar het eeuwige leven.

Aanvang: 14.00 uur.

Kosten: € 10,-, voor donateurs en vrienden
RoMeO €7,50 (excl. toegang tot het museum).

Locatie: Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg
28 Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **woensdag 11 september 2013** geeft dr. Rob Demaree een lezing met als titel 'Goede Tijden, Slechte Tijden in Deir el-Medina'.

Aanvang: 19.30 uur.

Kosten: € 10 voor niet-donateurs, € 5,- voor donateurs van Huis van Horus, studenten gratis.

Locatie: Universiteit Leiden - Lipsiusgebouw,
Cleveringplaats 1, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Cursussen

Masterclass 'Verborgen Thebaanse tombes'

Vlakbij de beroemde tempel van koningin Hatsjepsot zijn in 1891 door Franse egyptologen in het graf van Bab el-Gasus in totaal 153 sets mummiekisten gevonden. Tien jaar eerder, in 1881, was daar niet ver vandaan de koningscachette Deir el-Bahri 320 ontdekt. Daaruit bleek dat de vrome Amon-priesters ook de mummies van de farao's uit het Nieuwe Rijk uit hun koningsgraven bijeen hadden gebracht. Ondermeer kwam er de mummiekist en mummie van Ramses II uit tevoorschijn. In 1898 ontdekte de Franse archeoloog Victor Loret het vrijwel geheel leeggeroofde graf KV 35 van Amenhotep II in het Dal der Koningen. Verspreid over twee nissen trof Loret dertien mummies aan. In de achterste nis lagen tien mummies die toebehoorden aan belangrijke heersers van het Nieuwe Rijk, onder meer Ramses IV, V en VI. In een kleinere nis lagen de mummies van 'de oudere dame', 'de jongen' en 'de jonge vrouw'. Al deze mummies zijn tijdens het pontificaat van Hogepriester van Amon, Pinodjem, in het graf KV 35 herbegraven.

Egyptoloog Huub Pragt verzorgt twee keer een masterclass op **25 juni en op 30 juni** waarbij hij dieper ingaat op de ontdekking van deze verschillende verborgen Thebaanse tombes en wat daarvan de gevolgen waren voor de egyptologie.

Voor meer informatie: [Verborgen Thebaanse tombes](#)

Summer school 'Egyptologie in Italië'

Vanaf **dinsdag 16 juli 2013** verzorgt Huub Pragt een intensieve Summer School van vier dagen over de Egyptologie in Italië in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden. Zo'n twee eeuwen geleden, toen de egyptologie nog in de kinderschoenen stond, waren het voornamelijk Italiaanse diplomaten die als kunstverzamelaars

actief waren in Egypte. De namen van Giovanni Battista Belzoni en Bernardino Drovetti duiken dan ook voortdurend op in Europese musea daar waar het om de herkomst van de voorwerpen gaat. De eerste Italiaanse egyptoloog was Ippolito Rosellini. Samen met de Franse geleerde en ontcijferaar van het hiërogliefenschrift Jean-François Champollion leidde hij in 1828 de Frans-Toscaanse expeditie die ruim anderhalf jaar heeft geduurd. Champollion en Rosellini hadden hun teamleden goed voorbereid. Iedereen werd ertoe verplicht Arabisch te leren en men kreeg een cursus hiërogliefenschrift. De meest fantastische objecten die door Rosellini zijn verworven zijn tegenwoordig te bewonderen in het Museo archeologico nazionale in Florence.
Meer informatie: [Egyptologie in Italië](#)

Cursussen seizoen 2013-2014

Alle overige cursussen die door Huub Pragt in het seizoen 2013-2014 worden gegeven zijn nu bekend. De cursuslocaties zijn Leiden, Amsterdam, Hilversum en Utrecht.
Meer informatie: [Cursussen](#)

Rondleidingen

Museumwandeling 'Mummiekisten van de Amon-priesters'

Op **zondag 26 mei 2013** geeft prof. dr. Christian Greco een museumwandeling over de tentoonstelling 'Mummiekisten van de Amon-priesters'. Christian Greco is de conservator van de Egyptisch collectie van het Rijksmuseum van Oudheden.

Aanvang: 14.00 uur.

Kosten: gratis bij een bezoek aan het museum.

Locatie: Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg 28 Leiden.

Aanmelden: reserveren is niet mogelijk: [info](#).

Reizen

Amarna in Duitsland

In het Neues Museum te Berlijn is de overzichtstentoonstelling 'Nofretete - 100 Jahre Amarna' te zien. In het kader hiervan leidt Huub Pragt een zesdaagse reis naar Hannover, Hildesheim en Berlijn. De reisdata zijn van **donderdag 13 juni 2013 tot en met dinsdag 18 juni 2013**.

De prijs voor deze reis naar Duitsland bedraagt € 1290,- op basis van tweepersoonskamer / op kamerindeling. De toeslag voor een éénpersoonskamer bedraagt € 125,-.

Bekijk het reisprogramma: [Amarna in Duitsland](#)

Egypte

Huub Pragt leidt in september 2013 de tiendaagse

reis 'Door het Nijldal tot Amarna'. In november 2013 vindt de specifieke zesdaagse reis 'Thebaanse Wadi's' plaats. In februari 2014 wordt de rondreis van twaalf dagen 'Faraonisch Egypte' georganiseerd.

Meer informatie vindt u onder: **Reizen naar Egypte**

[Home](#)

[Cursussen](#)

[Lezingen](#)

[Excursies](#)

[Rondleidingen](#)

[Reizen Egypte](#)